

Slukk brannen!

- om improvisasjon i god administrativ praksis

Erlend Dehlin

Improvert forsker & rådgiver

TØH/SINTEF

[De store spørsmål...]

Hvor rasjonell er DU?

<http://www.youtube.com/watch?v=BpdiVcmoZ5k&feature=related>

[Kreativitet = hverdagsmagi]

Uunngåelig kreativitet:

Verden må kontinuerlig forstås, forordnes og påvirkes gjennom kreativ handling

+

Uunngåelig spontanitet:

Du er alltid ny, du er klistret til øyeblikket som alltid er forbi...

=

Uunngåelig improvisasjon:

Det vi *faktisk gjør* når vi lever og *handler*! Ikke annenrangs!
Umulig ikke å improvisere.

[Arbeidshverdag = Improvisasjon]

- Improvisasjon er regelen i arbeidspraksis:
 - Generell plutselighet
 - *Uventede* utfordringer og *spontan* problemløsning (brannslukning)
 - Kunnskapsjag og konkurransekraft
 - Kontinuerlig forbedring og kunnskapsutvikling, langsiktig konkurranseevne og sunn utvikling
- Impro = Spontan samhandling & nyskaping
 - Offensivt: Kontinuerlige forsøk på å finne (skape) og utnytte kreative potensialer i øyeblikket
 - Defensivt: Meningsløshet kastet på deg

[Improvisasjon og God Praksis]

- OBS! Impro kan inneholde MYE struktur, rutine og repetisjon
 - Alt etter "situasjonens" beskaffenhet
- Praksis rangerer over teori!!!
 - Pass på enten/eller tenkning
- Her og nå!!
 - Jeg vet hva jeg mener når jeg hører hva du sier
- Forberedelse, trening og imitering skaper **verktøy**
 - Det som kan forberedes bør forberedes

[Administrasjon og klokskap]

- Verktøy betyr inspirasjonskilde, ikke tvangstrøye:
 - Planer, strukturer, systemer, rutiner, regler
 - **Husk:** *Bruk*, ikke *følg*
 - I alle fall ikke *følg blindt!*
 - Blindhet fra manglende mestring og fremmedgjøring
- Regler, rutiner, planer → midlertidige
 - Brudd, forbedring, tilpassing
- Hvordan er din sans for humor?
Ja Nei
- Impro passer ikke inn i rammer – den *benytter seg* av rammer (verktøy)

Improvisasjon i praksis: Jazzmusikere

- Rendyrker å skape det nye på sparket
- Målet å skape noe nytt, definere og løse nye problemer: *Provokativ kompetanse*
 - Generere kompleksitet, utløse meningsdanning og tvinge frem nyskaping!
- Risikerer og eksperimenterer. Prøving og feiling
 - "Feil" er inspirasjonskilder
 - Konsekvenser i jazz versus det virkelige liv → Vurdér situasjonen! Husk de tre K'ene!

[Jazzmusikere?]

- ”Uhørt” dyktige → stor erfaringsbase og eksepsjonelle ferdigheter.
 - Velutrustet verktøyboks å rutte med.
- Åpne, tillitsfulle, søkende, skapende, dynamiske, lekende, dristige.
- Blir ikke satt ut av det uventede, men dyrker det - **selvtillit**.
- *Strukturer* eller *rammer* ikke hellige, men inspirasjonskilder/verktøy!

[Konklusjoner og følger for *deg*]

- De tre K'ene: Kontekst, kontekst, kontekst!
 - Enhver situasjon/oppgave er ny. **Helt ny!**
- Øv!
 - Teori *og* praksis.
 - Prøving og feiling – beste kilde til erfaring!
 - Visdom eller blindhet? Vær alltid åpen for nye tolkninger.
- Brannslukning er din venn!
- Forsøk å skape en *aktiv* holdning til arbeidet!
 - Erfaring skaper klokskap (med mindre...)
 - "Diagnostisk øye" og gehør → **Dømmekraft**

[Konklusjoner og følger for *deg*]

- Regler, rutiner, planer, systemer og oppskrifter må **pustes liv i!**
 - De fungerer ikke av seg selv
- Hvem er sjefen – du eller regelen?
 - At du er sjefen gjør ikke regelen uviktig, snarere tvert imot gir det deg ansvar til å bruke regelen fornuftig
- Prøv å forstå; ikke lat som du vet.
- HUSK: Du kan *påvirke*, men ikke kontrollere!
- **God administrasjon** (improvisasjon) kommer fra erfaring, øving og mestring
 - Dømmekraft og klokskap

[Kloke ord til slutt]

- *”Managers want to redesign their organizations to be more flexible in the face of change; but they too sometimes expect immediate results with minimum preparation or effort. Learning to play jazz is difficult at first and so is organizing for spontaneity” (Pasmore, 1998).*

[Enda klokere ord:]

- Ta øyeblikket på alvor!